

NJEMAČKA ZAJEDNICA

DEUTSCHE GEMEINSCHAFT

Zemaljska udruga Podunavskih Švaba u Hrvatskoj

Landmannschaft der Donauschwaben in Kroatien

Osijek – Essegg

POZIVNICA *Einladung*

XXX. MEĐUNARODNI ZNANSTVENI SKUP *XXX. Internationale wissenschaftliche Tagung*

NIJEMCI I AUSTRIJANCI U HRVATSKOM KULTURNOM KRUGU
Deutsche und Österreicher im kroatischen Kulturkreis

Vikarijat Osijek
Ul. Josipa Jurja Strossmayera 58
31000, Osijek

Petak, subota i nedjelja – 11., 12. i 13. studenoga 2022.
Freitag, Samstag und Sonntag – 11., 12. und 13. November 2022

PROGRAM 30. ZNANSTVENOG SKUPA
Programm der 30. Wissenschaftlichen Tagung

Petak 11. studeni 2022.
Freitag, den 11. November 2022

17:00 sati – Svečano otvorenje skupa – Festliche Eröffnung der Tagung

18:00 sati – Promocija biografskog leksikona Gorana Beusa Richembergha - „Nijemci i njihovi potomci u hrvatskim krajevima“

Subota 12. studeni 2022.
Samstag, den 12. November 2022

9:00 – 12:30 – I. radni dio – I. Arbeitsteil

- dr. sc. **Anda Valent**, koautor: dipl. inž. mat. Ivica Vuković - Tehničko veleučilište u Zagrebu
Augustin Löffler, Teslin profesor matematike u Rakovcu
Augustin Löffler, Teslas Mathematikprofessor in Rakovac
- dipl. inž. mat. **Ivica Vuković**, koautorica: dr. sc. Anda Valent - Tehničko veleučilište u Zagrebu
Karla Rieger r. Heinzl – asistentica matematike na zagrebačkom Mudroslovnom fakultetu
Karla Rieger geb. Heinzl – Mathematikassistentin an der Philosophischen Fakultät in Zagreb
- ing. TPH **Krešimir Belošević** - KBC Zagreb
Dr Ivo Hengster u Dalmaciji. „S mesom ili bez mesa?“
Dr. Ivo Hengster in Dalmatien. „Mit Fleisch oder ohne Fleisch?“
- dr. sc. **Eldina Lovaš** - Hrvatski institut za povijest - Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje
Ubojstvo i egzekucija - studija slučaja Johana Hüberta
Mord und Hinrichtung - Eine Fallstudie von Johan Hübert
- dr. sc. **Ivan Armanda** - Leksikografski zavod Miroslav Krleža
Dolazak austrijskih redovnica u hrvatske krajeve u drugoj polovici 19. stoljeća
Die Ankunft österreichischer Nonnen in kroatischen Regionen in der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts
- dr. sc. **Marija Karbić** - Hrvatski institut za povijest, Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje i prof. dr. sc. **Zrinka Nikolić Jakus** - Odsjek za povijest, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
Raunacheri i Rauberi, dvije obitelji riječkih kapetana njemačkog podrijetla u kasnosrednjovjekovnoj Rijeci

Raunacher und Rauber, zwei Familien von Rijeka-Kapitänen deutscher Herkunft im spätmittelalterlichen Rijeka

- prof. prim. dr. sc. **Dubravko Habek** – Medicinski fakultet Hrvatskoga katoličkog sveučilišta i prof. dr. sc. **Željko Dugac** – Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti
Život dr. Josipa Jagodića – kirurga
Das Leben des Chirurgen Dr. Josip Jagodić
- doc. dr. sc. **Zlatko Đukić** – Filozofski fakultet u Osijeku, Odsjek za povijest
Josip Brunšmid i njegovo značenje za antičku arheologiju
Josip Brunšmid und seine Bedeutung für die antike Archäologie

10:30 – 11:00 – Pauza za kavu – Kaffeepause

- dr. sc. **Suzana Leček** – Hrvatski institut za povijest – Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje
Sv. Florijan i folksdojčeri: kult novog sveca zaštitnika
Hl. Florian und die Volksdeutschen: Der Kult des neuen Schutzpatrons
- dr. sc. **Ivan Peklić** – Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad HAZU, Križevci
Ferdinand Hauptmann, povjesničar i arhivista
Ferdinand Hauptmann, Historiker und Archivar
- dr. sc. **Branko Hanžek** – Zavod za povijest i filozofiju HAZU
Nepoznato (rijetko ili nikad objavljeno) o prof. dr. sc. Milivoju Prejcu
Unbekannt (selten oder nie veröffentlicht) über Prof. Dr. Milivoj Prejc
- dr. sc. **Vladimir Huzjan** – Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti
Barun Titus Karger (1808-1860) u Varaždinu
Baron Titus Karger (1808-1860) in Varaždin
- **Ivana Cvijović Javorina** – III. gimnazija Zagreb
Zaboravljeni zagrebački germanist Antun Sedlar
Antun Sedlar – der vergessene Germanist aus Zagreb
- prof. dr. sc. **Zlata Živaković-Kerže**
U službu humanosti - Otilija Althan
Im Dienste der Menschlichkeit – Otilija Althan
- mag. educ. hist. **Hrvoje Pavić**
Njemačko-austrijske ženidbene veze plemićke obitelji Adamovich de Csepin
Deutsch-österreichische Eheverbindungen der Adelsfamilie Adamovich de Csepin
- dr. sc. **Branko Ostajmer** – Hrvatski institut za povijest
Od Vorbergera do Vidovića: priča o jednoj osječko-zagrebačkoj obitelji
Von Vorberger bis Vidović: die Geschichte einer Familie aus Osijek und Zagreb
- bibliotekarska savjetnica **Dragana Marković** – Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“ Cetinje
Slika Crne Gore u očima Nijemaca u XIX. vijeku
Das Bild Montenegros in den Augen der Deutschen im 19. Jahrhundert

- **Milan Ivanović** – Panon institut, Osijek
Prilozi za povijest industrije (2) – Osnivanje i razvoj kemijskog kombinata Saponia
Beiträge zur Industriegeschichte (2) – Die Gründung und Entwicklung des Chemiewerks Saponia Osijek
- prof. dr.sc., dr.sc. **Miljenko Brekalo** i **Ivan Stipić**, doktorand Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu – Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Područni centar Osijek
Graditelji orgulja njemačkog i austrijskog podrijetla
Orgelbauer deutscher und österreichischer Herkunft

12:30 – 13:00 Diskusija – Diskussion

13:00 – 14:00 Ručak u bifeu – *Mittagessen im Büffet*

14:00 – 18:00 II. Radni dio – *II. Arbeitsteil*

- **Vatroslav Župančić** – Evangelička metodistička crkva Velimirovac, dvokonfesionalno njemačko evangeličko naselje
Velimirovac, eine bikonfessionelle deutsche evangelische Siedlung
- doc. dr. sc. **Dubravka Božić Bogović** – Filozofski fakultet u Rijeci
Dječji mortalitet u njemačkim naseljima u južnoj Baranji u 18. stoljeću
Kindersterblichkeit in deutschen Siedlungen in der südlichen Baranja im 18. Jahrhundert
- dr. sc. **Ljiljana Dobrovšak** – Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb
Prijem njemačkih/austrijskih građana u jugoslavensko državljanstvo
Aufnahme deutscher/österreichischer Staatsbürger in die jugoslawische Staatsbürgerschaft
- doc. dr. sc. **Denis Njari** – Filozofski fakultet u Osijeku
Njemačko stanovništvo Sarvaša prema popisu 1828. godine
Die deutsche Bevölkerung von Sarvaš gemäß der Volkszählung von 1828
- mag. hist. **Nikola Cik** – Turistička zajednica područja Središnja Podravina
Njemačka i austrijska prezimena u Podravini
Deutsche und österreichische Familiennamen in Podravina
- prof. **Jure Kučić**
Gimnazijski profesori i učenici austrijskog podrijetla u splitskoj Velikoj realci
Gymnasiallehrer und Schüler österreichischer Herkunft in Velika realka in Split
- **Ivan Ćosić**
Nijemci (Švabe) u Gunji 1800. – 1945.
Deutsche (Schwaben) in Gunja 1800 – 1945.
- dipl. oec. **Nikša Nezirović** i mag. oec. **Ešref Zaimbegović**
Vegla – Vereinigte Glaswerke GmbH u Bosanskom Šamcu
Vegla – Vereinigte Glaswerke GmbH in Bosanski Šamac“
- dr. sc. **Stanko Piplović** – Društvo prijatelja kulturne baštine Split
Posjeta njemačkog auto-kluba ADAC 1929. godine
Besuch des deutschen ADAC-Autoclubs im Jahr 1929

- dr. sc. **Hrvoje Petrić** – Odsjek za povijest, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Njemački vojnici u Slavonskoj krajini od kraja 16. do druge polovice 17. stoljeća
Deutsche Soldaten in Slavonska Krajina vom Ende des 16. bis zur zweiten Hälfte des 17. Jahrhunderts
- mag. cult. **Darko Mrkonjić** – Društvo za interpretaciju baštine, Osijek
Esseker Weichselhof - njemački toponimi i esekerski govor u brendiranju Osijeka 2012.-2022.
Esseker Weichselhof - deutsche Toponymen und esseker Rede im Branding von Osijek 2012-2022

15:30-16:00 – Pauza za kavu – Kaffeepause

- mr. sc. **Branislav Miličić i Anja Bijelić** – Muzej Slavonije Osijek
Medalja Nemoćnici R. Valdeca u osječkom njemačkom tisku
Medaille Nemoćnici von R. Valdec in der deutschen Presse Osijek
- dr. sc. **Katarina Horvat** – Državni arhiv u Zagrebu
Primjeri zanimljivih memoarskih i dnevničkih zapisa na njemačkom jeziku iz fundusa Državnog arhiva u Zagreba
Beispiele interessanter Memoiren und Tagebucheinträge in deutscher Sprache aus den Beständen des Staatsarchivs Zagreb
- doc. dr. sc. **Domagoj Tomas** – Filozofski fakultet Osijek
Nacionalosocijalistička ideologija u prilogu Kamerad tjednika Novo Borovo
Nationalsozialistische Ideologie im Beitrag der Kamerad-Wochenzeitung Novo Borovo
- dr. sc. **Ivica Šute** - Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Uloga kulturno-povijesnog simpozija „Mogersdorf“ u hrvatsko-austrijskom znanstvenom i kulturnom povezivanju
Die Rolle des kulturhistorischen Symposiums „Mogersdorf“ in der kroatisch-österreichischen Wissenschafts- und Kulturverbindung
- doc. dr. sc. **Anamarija Lukić** i dr. sc. **Ivana Jurčević** – Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Područni centar Osijek
Novinski oglas u osječkom listu Die Drau 1926.
Zeitungsanzeige in der Osijeker Zeitung Die Drau im Jahr 1926
- doc. dr. sc. **Stephanie Jug** i doc. dr. sc. **Sonja Novak** – Filozofski Fakultet u Osijeku
Kako je književnost na njemačkom jeziku oblikovala društveni koncept regije?
Wie hat deutschsprachige Literatur das Gesellschaftsbild der Region geprägt?
- doc. dr. sc. **Maja Ćutić Gorup** - Filozofski fakultet, Sveučilište u Rijeci
Arhivsko gradivo o habsburškoj vlasti u Istri u 16. stoljeću
Archivmaterial zur habsburgischen Herrschaft in Istrien im 16. Jahrhundert

- mag. philol. croat., mag. hist. **Ivan Bačmaga** - Leksikografski zavod "Miroslav Krleža"
Nogometni put Franje Gillera
Franjo Gillers Fußballreise
- **Petar Kerže**, prof. viši predavač - Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija, Osijek, mr. sc. **Vesna Širić**, viši predavač - Pravni fakultet Osijek i **Zoran Vladović**, prof. viši predavač - Pravni fakultet Osijek
Cjelokupni doprinos Nijemaca i Austrijanaca u sportskom životu grada Osijeka
Der Gesamtbeitrag der Deutschen und Österreicher zum Sportleben der Stadt Osijek
- izv. prof. dr. sc. **Marija Benić Penava** - Sveučilišta u Dubrovniku i **Anja Vlašić**, doktorandica - Fakulteta hrvatskih studija
Počeci razvoja turizma pod austrijskom upravom: Grand hotel Imperial u Dubrovniku
Anfänge der Tourismusentwicklung unter österreichischer Leitung: Grand Hotel Imperial in Dubrovnik
- **Zlatko Bender** - Društvo prijatelja Austrijanaca u BiH
Eko turizam Austrije i BiH po pitanju drenjina
Ökotourismus Österreichs und Bosnien und Herzegowinas in Bezug auf die Kornelkirsche

Nedjelja 13.studen.2022.
Sonntag, 13. November 2022

Izlet u Valpovštinu
(posjet spomeniku žrtvama logora Valpovo i
obilazak Dvorca Prandau u Valpovu)

XXX. Međunarodni znanstveni skup „Nijemci i Austrijanci u hrvatskom kulturnom krugu“
financiran je sredstvima Savjeta za nacionalne manjine RH, i
Osječko-baranjske županije.

XXX. Internationale wissenschaftliche Tagung „Deutsche und Österreicher im kroatischen Kulturkreis“
wurde von dem Rat für nationale Minderheiten der Republik Kroatien und der
Osijeker-baranjaer Gespanschaft finanziell unterstützt.

REPUBLIKA HRVATSKA
Savjet za nacionalne manjine

